«Pushkin va rus she‘riyati»

— adabiy kecha ssenariysi

Rus tili va adabiyoti — fan kechasi, haftalik va bellashuv

7–10-sinf o‘quvchilari, ustozlar va kitobxonlar uchun

Davomiyligi: 45 daqiqa atrofida

Bu ssenariy rus adabiyoti kechasi bo‘lib, 45 daqiqa atrofida o‘tadi. Aleksandr Pushkinning «Baliqchi va oltin baliq» ertagidan sahna ko‘rinishi, maqollar tarjimasi o‘yini va klassik asarlardan viktorina bor.

Agar ssenariy foydali bo‘lsa, uni hamkasblaringiz bilan o‘qituvchilar guruhlarida ham ulashing. Bayram va tadbirlar uchun yana ko‘plab ssenariylarni baxtiyor.uz saytidan topishingiz mumkin.

Shu to‘plam sahifasi: https://baxtiyor.uz/rus-tili-ssenariy/

«Senariylar to‘plami» bo‘limi: https://baxtiyor.uz/oqituvchilar-uchun-hamma-narsa/senariylar-to-plami/

«Pushkin va rus she‘riyati» — adabiy kecha ssenariysi

MAQSAD

7–10-sinf o‘quvchilarida rus adabiyoti, badiiy mutolaa va tarjima madaniyatiga qiziqishni oshirish; Aleksandr Pushkin va jahon adabiyoti namunalari orqali ifodali nutqni rivojlantirish.

ISHTIROKCHILAR

Ikki boshlovchi (biri o‘zbek tilida, biri rus tilida), sahna ko‘rinishi ishtirokchilari (Baliqchi chol, Kampir, Oltin baliq), she‘r o‘qiydigan o‘quvchilar, zal tomoshabinlari.

JIHOZLAR

Aleksandr Pushkin portreti va «Skazki Pushkina» ko‘rgazma burchagi, kartondan yasalgan oltin baliq va to‘r, maqollar yozilgan kartochkalar, sokin klassik musiqa.

TADBIR REJASI

Kirish — 5 daqiqa. She‘r va adabiy tanishtiruv — 7 daqiqa. «Baliqchi va oltin baliq» sahna ko‘rinishi — 12 daqiqa. «Maqolga mosini top» tarjima o‘yini — 9 daqiqa. She‘r va adabiy viktorina — 8 daqiqa. Yakun — 4 daqiqa. Jami: 45 daqiqa atrofida.

O‘QITUVCHI UCHUN ESLATMA

Pushkin ertaklaridan olingan sahna ko‘rinishini rus tilida sodda, tushunarli jumlalar bilan ijro eting, so‘ngra boshlovchi asosiy xulosani o‘zbek tilida qisqacha sharhlab borsin.

TADBIRNING BORISHI

(Sokin klassik kuy. Sahnada kitob javoni bezagi.)

1-boshlovchi (o‘zbek tilida): Assalomu alaykum, aziz ustozlar va kitobsevar do‘stlar! Bugungi adabiy kechamiz «Pushkin va rus she‘riyati» deb nomlanadi.

2-boshlovchi (rus tilida): Dobriy den, dorogie druzya! Segodnya mi otpravimsya v udivitelniy mir russkogo slova, skazok i poezii.

1-o‘quvchi (she‘r):

Asrni asrga ulab bir qatim —
Umr deb atalgan chayir ip bilan,
O‘zni ayamadim, so‘zni ayadim,
She‘rni gul deb bildim, kitobni — chaman.

(Abdulla Sher, «Tarjimai holimdan parcha» she‘ridan)

1-LAVHA. «BALIQCHI VA OLTIN BALIQ» ERTAGIDAN PARCHA

1-boshlovchi: Aleksandr Sergeyevich Pushkin ertaklari bolalikdan hammamizga tanish. «Baliqchi va oltin baliq haqida ertak» bizga qanoat va minnatdorlikni o‘rgatadi.

(Sahnaga to‘r ko‘targan chol chiqadi. Ko‘k mato ortidan Oltin baliq ovoz beradi.)

Chol (Starik): Otpuskayu tebya v sineye more, gulay tam sebe na prostore!

Oltin baliq (Zolotaya ribka): Spasibo tebe, dobryy starik! Otpusti menya v sineye more, dorogoy dam za sebya otkup — chto xochesh, to i poprosi!

(Kampir kirib kelib, yangi tog‘ora, keyin uy so‘raydi. Chol boshini egib yana dengizga boradi.)

2-boshlovchi: Kampir esa boriga qanoat qilmadi — oxirida yana o‘sha eski kulba va yoriq tog‘ora oldida qoldi.

2-LAVHA. MAQOLLAR TARJIMASI O‘YINI

1-boshlovchi: Endi zal bilan o‘yin! Ruscha maqolni o‘qiymiz, siz uning o‘zbekchadagi ma‘nodoshini topasiz: — «Vek jivi — vek uchis.» (Beshikdan to qabrgacha ilm izla.) — «Sem raz otmer — odin raz otrej.» (Yetti o‘lchab bir kes.) — «Bez truda ne vitashish i ribku iz pruda.» (Mehnatsiz rohat yo‘q.) — «Kniga — luchshiy drug.» (Kitob — eng yaxshi do‘st.)

2-o‘quvchi (she‘r):

So‘z – gavhar, oltin,
Zargarlikning mashaqqati ko‘p.
So‘zni baytga qadashdan oldin
Kaftingga qo‘y, to‘yib qara, o‘p.

(Erkin Vohidov, «So‘z – zabarjad» she‘ridan)

3-LAVHA. ADABIY VIKTORINA

2-boshlovchi:

Savollarga zal javob beradi: — Aleksandr Pushkin qaysi shaharda tug‘ilgan? (Moskvada, 1799-yilda.) — Ivan Krilov qaysi janrda mashhur asarlar yozgan? (Masal — basnya janrida.) — Lev Tolstoyning «Urush va tinchlik» romani necha jilddan iborat? (To‘rt jilddan.) — Anton Chexov kasbi bo‘yicha kim bo‘lgan? (Shifokor.)

YAKUN

1-boshlovchi: Boshqa xalqning tili va adabiyotini o‘rganish inson dunyoqarashini ikki hissa boyitadi. Kechamizga rahmat!

KECHADAN KEYIN

Maktab kutubxonasida o‘zbek va rus tillariga tarjima qilingan kitoblar ko‘rgazmasini bir hafta ochiq qoldiring.